

Debreczeni Független Ujság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: . . . . .
 Vidéken: . . . . .
 Egy héra. . . . . I ker. Egy héra. I ker. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
III. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piacz-utóza 47. és 48. szám.

Zrinyi kirohanása.

Anekdóta a mesterséges közvélemény gyártásáról.

Szegeden járt mostanában a vajda Eötvös Károly, Bánffy Dezső báró zászlóbontása alkalmából. Összesereglettek körülötte az új párt hívei és élénk eszmecsere folyt a politikáról. A társaságnak egyik fiatal tagja hazafias aggodalommal jegyezte meg, hogy Magyarországon teljesen züllöttek a közállapotok, a kormánynak nincs politikai felelőssége, szóval a közszabadság és az alkotmány nem valami nagy erkölcsi magaslaton tündökölnék.

— Ne filozofálj, öcsém, — szakitotta meg a hévvel politizáló elvbáratot Eötvös Károly — nem érdemes manapság filozofálni ebben az országban, amelyik a mesterséges közvélemény országa. Pedig nincs nagyobb átok egy országra és annak az alkotmányára, mint ha mesterséges közvélemény uralkodik fölöttük. Ennek a megvilágítására — ugymond — két adománk is van a pártklubban, az egyiket elmondom.

— Hirül veszi az egyik ujság tudósítója, hogy Zrinyi ki akar rohanni. A lap tudósító erre elmegy Zrinyihez, bemutatkozik neki és megkérdi tőle, igaz-e, hogy ki akar rohanni? Zrinyi e kérdésre azt feleli, hogy igaz.

— No hát én akkor ezt megírom a lapomba! — mondja az ujságíró. — Van-e pénz önnél?

— Van — feleli Zrinyi. — Két-száz aranyat tettek a zsebembe, nehogy üres zsebekkel találjanak, ha kirabolnak.

— Helyes, — ugymond ragyogó arczczal az ujságíró — annak a két-száz arany a fele az enyém. Ide vele.

Zrinyi nem adja át a pénzt, mire az ujságíró kijelenti, hogy hiába rohan ki, ha nem ad pénzt, előre megvan verve, mert Szolimán győz. Így keletkezik a közvélemény.

— Ebben a czudarságban, — kommentálta az adomát a vajda — nem az a veszedelem, hogy az igazán érdemes emberek háttérbe szorulnak, mert az igazi érdem ugys elöttebbre jut előbb-utóbb, éppen úgy, mint a vonat elhagyja az utána szaladó kutyát és a kutya megugatja az elrobogó vonatot. Hanem az a nagy baj, hogy ez a mesterséges közvélemény nyolcz-tíz üres, tehetségtelen, rosszlelkű embert löcsöl a nemzet nyakába, akiknek vakon hisznek s csak miután hosszú ideig bolondították a nemzetet, akkor jött rá, hogy gazemberek voltak a vezérei.

Országgyűlés.

Eredeti tudósításunk.

Perczel Dezső elnökölt.

Napirendre került a képviselőház hódolata a királyhoz, Rákóczi halmvainak hazaszállítása alkalmából.

Thaly Kálmán is hozzászólt, aki a közelebbi udvari ebéden is résztvett. . . . A vén kurucz, ezen alkalomból, igaz örömmel hódol a királynak. Érdekesebb volt ennél a felszólalásnál a folyosón támadt vitája. Ugyanis a folyosó urait a szegedi választás izgatja, a hol Bánffyval szemben a függetlenségi párt a kormányjelölt helyzetének a könnyítésére állított egy reménynélküli jelöltet; a mit a függetlenségi vezérkar részéről többen helytelenítettek is, mint az öreg Olay Lajos és a kemény Hentaller. De maga Ugron Gábor is a Bánffy Dezső pártjára kelt, míg Thaly Bánffyt épugy svarezzgelbnek mondta, mint Tiszát. . . . Szép, nagyon szép ez a kuruczság; de akkor nem kellett volna Tisza Pistával, a képviselőház színe előtt — ölelkezni. . . .

A napirend első tárgya Podmaniczky Frigyes, Thaly Kálmán, Szentiványi Árpád, Rakovszky István és Szederkényi Nándor együttes indítványának megokolása, a királynak II. Rákóczi Ferencz halmvai hazaszállítása iránt április 18-án kelt legmagasabb kéziratában nyilvánult tényért a nemzet nevében kifejezendő hálás köszönet tárgyában.

Pihenés.

Bokor tövében kis fap-doeska,
 Nem ékes, nem szép, rozoga ócska,
 S mégis az esti szürkülő csendben,
 Ott üldögelek legszivesebben.

Fölibe hajlik orgona ága,
 Ezernyi rezgő, fehér virága.
 Az esti szellő halkán, titokba
 Odalopódzott: illatot lopna!

S hogy imbolyogva megrázza ágát,
 Hullatja a fa ezer virágát,
 Szállnak a szirmok szerte a szélben,
 Illatos pelyhek hó esés képpen. . . .

Szállongásukat úgy el-el nézem,
 Szivem oly békés, nyugodtnak érzem,
 — Alácsukódik szemem pillaja
 S álmodó álom borul reája. . . .

Jörgné — Draskóczy Ilma.

Debreczeni gazdaszok találkozója.

(Husz év után.)

A közel napokban egy derék, erős- és szép férfi sereglett össze Debreczenben, a nevezetes diák és czivis városban. Ezek a férfiak is, akik ma nagyjából családapák és mindannyian hasznos tagjai a magyar társadalomnak, az öreg diák város virágzó gazdasági főiskolájából szállottak ki az élet viharait megküzdni. Az ifjúkori ábrándok, barátság és tanulmányok virágos oltáránál ifjodni, mint annyian az öreg város diákjai közül, fogadást tettek és a husz év előtti gazdasz ifjak a napokban találkoznak is. Ezen ünnepi órák emlékezetére, költői hangulatu, kedves, szép, a régi diák emlékeket elevenítő cikkelyt irt lapunk jeles szépíró dolgozó társa, Ibrányi Miklós barátunk. A mély érzésű, megkapó tárczairás így hangzik:

Vén Debreczen, te ősi czivis város, te kálvinista Róma, ki szivesen látod az atutazót s ki szeretettel veszed körül a falaid

közt pihenőt, husz évi távollét után a gazdaszok köszöntenek. Mostan is az az erős, fejlődő magyar város vagy te, mint a minő a multban voltál s ugy képzelem, hogy majd egykor, miként a Memnon szobra hangot ad, visszafogadni harangzugás mellett Csokonai, Kossuth s nagy Jókaink szavát, kiknek hangjától egykor templomodnak falai remegtek. Lealdozik a nap bármily fényesen ragyog is, de sugarainak áldó melegétől hány bimbó nyílik, hány virág fakad? És mind azok, a kik falaid között végezték egy élet küzdelmére előkészületeiket, ragaszkodással, szeretettel gondolkodnak vissza az itten eltöltött időkre; talán azért, mert a kettős torony felett a halhatatlanok szelleme lebeg? . . .

A bucsupohár elcsengése óta tüntek az évek. Az ifjakból férfiak lettek. Az enyészet szele is elsuhant felettünk. És ritkuló sorainkból elváltak tőlünk többen, egy jobb hazába költöztek, de a kik megmaradtunk, az elhaltak emlékeit szívünkbe rejtve, igyekeznek mindegyikünk saját erejéhez merten a

**Fiók üzletünk fel-
 oszlatása miatt,**

**Piacz-u. 24. sz. Fehérló-szálloda
 mellett** az összes raktáron levő **czipőinket** minden elfogadható áron elárúsi juk. S ezen túl főüzletünkben **Piacz u. 72 sz** csak megrendelésre mérték után vállalunk czipők készítését.

Tisztelettel

Elfenbein és Klein.

Azonban ezt megelőzőleg a bizottságok megalkulásának eredményét hirdették ki, azután az állandó összeférhetlenségi bizottság tagjai tették le az esküt.

Bellecska Béni az igazoló bizottság eladója jelenti, hogy Rónay Elemér kolozsi képviselő megbízó levelében formahiba van. Lónay Sándor megbízó levele azonban nem esik kifogás alá. Rónay mandátumát a VII-ik bíráló bizottsághoz utasítják.

A napirend következett, az indítvány megokolására.

Hódolás a királynak.

Podmaniczky Frigyes báró emelkedik fel szólásra. Őt bizták meg a pártelnökök mint séniort, hogy az együttesen benyújtott indítványt megokolja. A királyi tényből kiviláglott, hogy király és nemzet megértették egymást. Kéri a házat, fogadja el ez indítványt és kiáltsa háromszor: Éljen! Éljen! Éljen a király! (Általános viharos éljenzés.)

Elnök felteszi a kérdést, vajjon nyomban napirendre tűzi-e a ház az indítvány érdemleges tárgyalását? (Általános helyeslés.)

Thaly Kálmán az első szónok. Rákóczi Ferencz száműzetésének, bujdoklásának történetét mondotta el. Rákóczinak magánélete is szentséges volt és a fejedelem valóságos mátyásfalvi halt. Az egész nemzet örömujongásban tört ki a király elhatározásán, hogy a hamvak hazakerülnek. Szóla késséggel ajánlja fel szolgálatát, abban a munkában, a mely a hamvak hazaszállítása körül támad. Az indítványt örömmel elfogadja. (Általános helyeslés.)

Elnök: Több szónok szólásra nincsen előjegyezve. A vitát bezárom és konstátalom, hogy a ház az indítványt egyhangulag elfogadta. (Általános helyeslés.)

A jegyzőkönyvnek ezt a részét nyomban hitelesítették és átküldték a főrendháznak.

Szünet következett.

Törvényjavaslat a jegyzőkről.

Szünet után a községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását folytatták.

Az utol ó ülésen a 4 ik szakssznál maradtak, a melyhez **Tisza** István gróf kormány elnök módosítást nyújtott be, hogy ha a jegyző, illetve segédjegyző, anyakönyvvezető államsegélyben részesült volna, helyettesi tiszteletdíj címén, a község annak az összegnek megfelelő államsegélyben részesül, a melynek betudásával a jegyzői, illetőleg

hazának közjávára azon az uton tisztességgel munkálkodni, melyet a gondviselés részére kijelölt.

Előttünk áll a mi jó s tanításunkra hivatott kitünő tanári karunk, Domokos Kálmán igazgató, a ki, midőn mint gazdászok segítő egyetlünk javára, a „Falu rosszat“ a debreczeni színházban közkívánatra kétszer adtuk elő telt ház előtt (Kubai Alajosné, Kiss Irén, Gerébi Gizella, Darvas Béla, Palfy György kitünő alakításával gyönyörködtetve a közönséget), így szól elragadtatásában a szereplőkhöz:

— Kérem, ha nem tudnám, hogy gazdászok, azt hinném, hogy valóságos színészek játszanak, nem műkedvelők.

Fiatalsgot szerető jó szívével ő is elhagyott már bennünket s elment oda, a honnan nincsen visszatérés.

Békésy László, a mióta nem láttuk, egy kissé megöszült, de a volt tanítványok iránta való szeretete s tisztelete nagyobbodott, erősödött... Milyen öröm volt az, mikor az ő szép és élvezetes előadását hallgattuk a gazdászok kedvencz tantárgyából, az „Állattanból“. Még mostan is egy életen

segédjegyzői fizetés 1600, illetőleg 1000 koronát meg nem halad, míg az eddig élvezett tiszteletdíjnak és államsegélynek ezt meghaladó részére nézve a 6 és 9 §§ rendelkezései irányadók.

Hellebronth Géza azt a módosítást ajánlja, hogy oly községekben, a hol a községi pótdó a 20 százalékot meghaladja, a jegyzői fizetésnek azt a részét, mely a minimumon felül van, az államkincstár fedezze.

Babó Mihály módosítást ad be arra, hogy az egyszer megállapított államsegítés állandó legyen.

Szalay László támogatja az indítványokat.

Horváth Gyula (Kossuth-párti) módosítást ajánl az 5. és 6. ponthoz.

Szalay László pedig az utolsó paragrafushoz.

Az eredeti javaslatot fogadták el.

Thaly Kálmán a kérvények napirendre tűzését kéri.

Tisza István fontosabbnak tartja a beruházási törvényjavaslatok tárgyalását.

Thaly erre indítványát visszavonta.

Buzáth Ferencz (néppárti) interpellációja után az ülés véget ért.

Vármegyénk és közelvidéke.

Levél a vasutasok ügyében. Érdemes helyről a következő sorokat vettük: Tekintetes Szerkesztő Ur!

Olvastam a Debreczeni Független Ujságban a vasutasok harcáról megjelent cikket. Bár nyugodalmatlan természetemnél a harcizajnak nem vagyok barátja, nagyjában és alapjában igazat kellett adnom a tek. Szerkesztőség által olyan lelkesen vitatott ügynek. Mégis magamban hálásan fohászokodtam, midőn a mi községünket érintő vonalon megindultak a vaskerekű kocsik. És azt hittem, hogy most már a sebék gyógyítása, a békés megértés korszaka következik.

Fájdalom, azt kell tapasztalni, hogy a kislelkű kormány az erőszakot, a boszút föléje helyezi a méltányos okosságnak. Sőt, a mi még fájdalmasabban esett, ezen ujságból, de a hozzám küldött vármegyegyűlési tárgysorozatból is olvastam, hogy Hajdúvármegyénket is lóra akarjuk ültetni a nyers erőszak mellett hízélgésre és a vasutasoknak még inkább való gázolására és oktalan rugdalására, ingerlésére, a minek pedig sem értelme, sem haszna, sőt, szerintem csak

át fülünkbe cseng kitünő megfigyelő képeségen alapuló sok jó tanácsa.

Török Gábor, a ki az erdei kirándulások alkalmával kenyeres társainak tekintette a fiukat s barátságos, jóindulattal irányította helyes irányba tanítványait, kik mindannyian a legnagyobb szeretettel vették körül.

Es a többi derék oktatók is: **Vedrődy** Viktor nagy tudásával; **Szücs** Mihály olykor szatirikus, de mindig tanulságos előadásával; a két **Walter**; **Czajlik** István tősgyökeres magyar egyéniségével; **Biró** Pál és az ősz, patriarchalis megjelenésű **Rottler** József, a ki ma már nincsen az élők sorában...

Telnek az évek s a tanítványok fiai kezdik ide s tova az életpályát apáik nyomdokain. Repül az idő. A fiatal kedvet a komoly gondolkodás váltja fel. Az ezer reményt ígérő ifju tűz hevével husz év alatt sok minden eltűnik. És ha olykor megszólal is a nóta, letűnt napoknak emlékei, ha fel-támadnak, hiába!... Nem a régi dal az. A mulatozó is, a cigány is öregednek.

Ibrányi Miklós.

karja lehet és az egész ország előtt nevetéses, talpnyaló muczai színben tünteti fel Bocskai népét.

Van-e szükség, van-e ok erre? Nincsen! Elég sajnós, hogy Hajduböszörményben a szeretet vallásának a papja, **Zsigmond** Sándor esperes ur hozakodott elő ezzel a vasutasok elleni boszút sürgető határozattal, a melylyel most Hajdúvármegye közgyűlésének is foglalkozni kell. Hiszem, amint azt a tisztelt lapok is írta, hogy a józan, a független érzelmű hajduk napirendre térnek ezen indítvány fölött, a mely egyrészt érdemtelennül fömjéne az erőszaknak, másrészt egy nagy, hazafias testületet bántana meg céltalanul. Én Hajdúvármegye köztörvényhatósági bizottságát sokkal nagyobbra becülöm, mintsem hogy feltételezzem fölöle, mintsem hogy talpnyalóvá és a nemtelen üldözés gyerekes eszközévé alacsonyodásra képesnek higgyem. — Hazafias üdvözléssel: *Egy vármegyei bizottsági tag.*

A fehér rózsá vértanuja. Vasárnap délelőtt, az ártándi mezőn egy tizenegy éves gyerek játszadozott. **Máté** Miskának hívják, s ártándi gazda ábeczés deák fia. A játszó fiu felé tartott **Balogh** Imre mezőcsész, kinek a kalapja mellett két szál fehér rózsá hajladozott. A kis fiunak megtetszettek a szép virágok és kérte az egyiket. A csész azonban mogorván elkergette. A csin-talan fiu erre ugrott egyet; kikapta az egyik szál rózsát a kalap mellől és elszaladt vele. **Balogh** Imre pedig lekapt a sörétre töltött fegyverét és a gyerekre célzott vele. A csöppség ijedten szaladt vissza a rózsával, de közben a fegyver elsült és a sörétek **Máté** Miska czombjába furódtak. A sulyosan sérült gyermeket beszállították a bihar-megyei kórházba, a csész ellen pedig az ügyészség vizsgálatot indított.

Vesztett kutya. Pocsaj községből jelentik, hogy ott tegnap a körvos szolgáját egy kóborló vesztett kutya megharapta. A szolgát az orvos azonnal fölküldte Budapestre a Pasteur-intézetbe, a főszolgabíró pedig elrendelte az ebzárlatot.

Váltóhamisító parasztek. Bihar-díószegről írják, hogy **Makai** István és felesége **Krasznai** Lidia hamis váltóra 1400 korona kölcsönt akart fölvenni egyik nagyváradai pénzintézetből. A pénzintézet nem folyósította azonnal a kölcsönt, hanem postán küldötte Bagamérba, értesítvén **Makait** és a feleségét, hogy ott a községházán a pénzt átvehetik. Időközben a csendőrség értesült a váltóhamisításról s a csaló házaspárt letartóztatta épen akkor, amikor a pénzt a községházánál föl akarták venni.

Halálozás. Hajdunánásról gyászlevelet vettünk. Egy agg, birtokos hajduasszony halálát jelenti be. Özvegy **Csuka** Sándorné, született **Magyar** Juliánna földbirtokos asszony élete 75-ik évében elhunyt. Gyermekai, unokái, dédunokája és kiterjedt rokonság gyászolja a derék hajdu nagyasszonyt.

Papp Elek lova. Nem hiába tüzes kurucz-vér pezseg **Papp** Elek bátyánkban, olyan a lova is. Mint karczagi levelezőnk írja, az egyik szilaj csikója elszabadult és világgá ment. A szilaj, kurucz alá való csikót az egész megyében nyomozzák.

Elfogott tolvaj. **Szilágyi** Bertalan nyirbalkányi lakostól április 29-én **Egri** Sándor 19 éves cselédje 20 korona értékű gyűrűvel megszökött. A tolvajt Debreczenben ma elfogta a rendőrség. A gyűrűt a zálogházban találták meg.

Az üldözött vasutasok ügye.

Nem igaz, hogy az erőszak győzedelmeskedett a vasutasok felett. Az igazság az, hogy a vasutasok látván az ország nagy károsodását, visszatértek a munkába.

Az ő munkabeszüntetésük tulajdonképpen nem is volt sztrájk, hanem csak tüntetés a felsőbbség, az igazgatóság és kormány ellen. E téren teljes sikert arattak.

Szerencsétlen helyzeteket az elvakult erőszak teljes mértékben kizsákmányolja és földönfutó, koldusokká akar tenni becsületes családapákat és családokat. Elszigetelten áll szembe egyenként, gögös hatalmával, a gyenge egyedekkel; noha az elkeseredést nem szítani, hanem lohasztani kellene.

Egyébként az újabb eseményeket az alábbiakban összegezzük:

Az elítélt kassaiak.

Két napi tárgyalás után a kassai büntetőtörvényszék a kassai vasutasok sztrájkjából eredő bűnyübe valamennyi vádlottal hivatalos hatalommal való visszaélés büntetésében bűnösnek találta és ezért a 91. § alkalmazásával Pavkovics és Lichtensteint három, Szabót és Lebanovicsot kéthónapi, Gabányit, Mersiczet és Zomboryt egy hónapi fogházra és hivatalvesztésre ítélte. Jursót a vád alól felmentették, mert a megokolás szerint a Kuria 58 számú döntvényével, melynek nemcsak törvénytörő, de törvénytörő ereje is van, igazolja, hogy a vasutasok köztisztviselők. Jursóval szemben nincsen igazolva, hogy a sztrájkban résztvett. Az összes vádlottak felebbezték, az ügyész megnyugodott.

Tisza Pista fél.

Ez a gögös, hatalmában elbizakodott ember, a Tisza Pista, aki Szeged város pusztulásának és népe tönkretételének köszönheti a grófi címét is, nagy télszben szenved ám.

Csütörtökön este utazott Debreczenen keresztül. Este 10 órakor. A királyházi vonattal jött kismajtényi birtokáról. Négy szolgálja őrzötte a szalonkocsiját, a tulsó oldalon pedig hat markos budapesti rendőr szállt le, állig fegyverzett volt valamennyi. Töltött forgópisztolylyal vigyáztak a félénk miniszterelnökre, akinek pedig nincs oka tartani merénylőtől. A vasutasok sokkal tisztességesebb emberek, hogysem ilyen aljasságra gondolnának és csak szánalmat éreznek a hatalmában túltengő kényur rezgönyárfaleveles félszének a láttára.

Nem is történt semmi baja Pista urnak, bárha utazásáról csak az állomásfőnökök voltak is értesítve a hivatalos titoktartás alatt.

Mozgósítási költségek.

A honvédelmi miniszteriumban most állították össze azokat a költségeket, amelyeket a vasutaknak a sztrájk alkalmával való katonai megszállása és a vasuti ezrednek mozgósítása okozott. A költségjegyzék szerint az államvasutak igazgatósága kerek összegben 450,000 koronát fog fizetni a hadikincstárnak a vasutak katonai megszállásáért. Megjegyzendő, hogy ezen összeg nem foglalja magába azokat a költségeket, amelyek a tartalékos vasutasok behívása folytán merültek fel. Ezek külön elszámolás tárgyát fogják képezni.

Az elvezényelt vezérkar.

Akár háborus világban, a vasutas sztrájk óta katonai parancsnokság alatt állt a deb-

reczeni állomás is. A katonai mindenható ság május 13-án szűnt meg. Ma már nincs katonai felügyelet a vasuti állomáson, csupán a mozgósított vasutasok nyüvik még par napig a mondurt.

Mi az ujság?

Hü szerelmes. Eisenmeier Rezső, mint főhadnagy több éven át Eszéken a 78. gyalog ezrednél volt szolgálatban, amíg csak le nem vetette a tiszt ruhát és magánfoglakozás után nézett. Még mint főhadnagy beleszeretett Heim István előkelő eszéki kereskedő, az ottani kereskedelmi és iparkamara alelnökének leányába, Vilmába. Eisenmeier ez előtt hét évvel elment Eszékről és elnyerve a mérnöki oklevelet a porosz állam szolgálatába lépett és mint vasuti mérnök kikerült Kelet-Afrikába, a németek fenhatósága alatt álló, német kultúra alá fogott világrészbe, melynek egyik csendes, csak néha a vad csordák által fölzaklatott városában, Tangóban van az állomáshelye. A két szerelmes megőrizte ily nagy távolságon és ennyi időn át a kölesönös szeretetet és hűfőn az eszéki előkelő világ jelenlétében megesküdött a fiatal pár. Esküvő után mindjárt elmentek Triesztbe, ahol hajóra szálltak és május végére megérkeznek Tangó városába, ahol meleg fészek várja a boldog házaspárt.

Rákóczi jubileum Bajorországban. Különös Rákóczi-jubileumot ünnekelnek idén Bajorországban. A kissingeni források, 1737-ben Schönborn Károly Frigyes würzburgi hercegének tulajdonába mentek át. E források egyikét az érsek, aki nagy kiterjedésű Rákóczi-birtokot örökölt, efeletti örömeiben elnevezte „Rákóczi kut“nak, a másik forrást pedig „Pandur“-nak, minthogy „gróf Rákóczi a határszéli pandureregimentnek volt a felkelő vezére“. A „Rákóczi kut“ 1754 óta, amikor a kissingeni fürdőtelepet rendezték, nagyhirű volt Bajorországban. Ez évben százötven éve lesz ennek és ezt a Rákóczi jubileumot, mint a német lapokban olvassuk, ez idén meg is ünneplik Kissingenben.

A kecskeméti öreg kuruz ünneplése. Kecskemétről írják: A függetlenségi pártnak egyik legrégebb vezéré, örökös diszelnökét megható ünneplésben részesítették. Szappanos István 85 éves kora dacára ma is fiatalos erővel minden politikai mozgalomban résztvesz. A 48-as körben csütörtökön délután leplezték le Szappanos arcképét nagy ünnepséggel, a melyre a fővárosból számos képviselő utazott le. Este faklyás menet és bankett volt.

Bikaviadalok Budapesten. Idáig nem volt tulajdonsága a sintérkedés a magyarnak; hisz a falvakba is cigányokból verbuválták a gyepmestert. Azonban változandók a virtusok; mert ma az idegenek csábítására bikaviadalokat is akarnak rendezni Budapesten. E bikaviadalokat illetőleg Rudnay Béla főkapitány az ujságtudósítónk előtt így nyilatkozott:

„Erről a témáról — most, hogy már engedélyt adtak bikaviadalokra — igen nehéz nyilatkoznom. Először ugyan megtagadtam beleegyezésemet, de utóbb egy csomó tiszteletreméltó, ősz ur jött el hozzám, köztük a szabadságharcz egy ősz tisztje és kérték, hogy adjak engedélyt vértelen bikaviadalokra. Azzal érveltek, hogy ezzel a különben anyagi zavarokkal küzdő állatkertet most egyszerre talpra lehetne állítani. Én meghajoltam az ősz férfiak kívánságai és érveit előt s bár igazat megvallva, nem sokat tartottam az egész dolog létjogosultságáról — megadtam rá az engedélyt. Az állatvédőknek ugyanis kifogásaik lesznek a dolog ellen,

de végül is a dolog vértelen lesz, manapság az embereket is eleget megkinozzák, őket se sajnálja senki. Ezeket mondhatom önnek a bikaviadalokkal párhuzamban. Hogy emléke majd az idegenforgalmat, arról eddig nem gondolkoztam.“

Társas-élet.

(Világszájja. — Igazi kultur-bestiák. — Játék az emberi életre.)

Dobra Jenő, az öngyilkos theológus por teste felett halomra hányva domborodnak a rögök; de a fiatal ember esete felől még mindig beszél a közvélemény, a világ szája. Felvonultatják a diák szerelem ábrándozás hősnőjét; a megtört any, a reményeket vesztett nővérek, a meghalt apa betegeskedélyvilága, a szeretett leányka szülejének komoly óvatossága és az a titokzatos, divatos ruhában járó-kelő valaki, a lelketlen ösmeretlen, a ki az amerikai párbaj halálos örvényébe taszította az érzélgős ifju embert, mind olyan részletek e történetben, a melyek ingerlik a közvéleményt. . . . Ez az igazi szörnyeteg: a világszájja. Vér, hús, eleven-test kell neki.

Szegény kis süldő papocska, ez a korszellem pusztított el tégedet is; ez a korszellem, melynek nincs hite, lelki békéje, csupán az izgalmaknak, a testi gyönyöröknek él.

Ne a multban, hanem a jelenben keressék Vázsonyi Vilmosék a kultur-bestiákat. A vitézi korban az erős férfi a harcok förgetege között is férfi volt. A mai csenevész, mocsár világban lappanganak az orvul támadó bestiák.

Ennél a Dobra-féle amerikai párbajesetnél is kultur bestia példány az a titokzatos „másik“, ki a hóhérkötele helyett se lyemnyakkendőt visel. És mint a modernhadviselésnél, biztos távolból, villanyos gombnak nyomintásával százakat pusztító aknát robbantanak fel, ez a kultur-bestia is a távolból mézte könyelmű áldozatának pusztulását. Mig a Vázsonyiék által ócsárolt hajdankorban a rablólovag is nyíltan pancélt-pancélhoz vetve szállott szembe ellenfelével. Hazugság tehát, hogy a harcias lovagvilág példái születtek volna, mert a mai fogatlan, kopaszodó, puharuhába burkolt, reszketeg inu korcsvilág hozta világra az undorító, a nemtelen, a kegyetlen kulturbestiát, a mely különféle alakban ólálkodik, vérszopóskodik közöttünk. És napról-napra szállítja a húst, a vért, az eleventestet a világ szájjának.

Nem részvétet, de megdöbbenést keltő az a nagyerdei porondon maradt áldozat is. . . . Hisz ő is koczkát vetett ember-társának az életére és csak véletlen balszerencséje játszotta az ő kezébe a halált-hozó fekete golyót, a mely éppen úgy gördülhetett volna annak a „másik“-nak a kezébe is! . . . Vagy talán ez a szerencsétlen kegyelmesebb lett volna? Ki állithatja ezt? Azért az üdvözülés derüje nem ragyog e sirhalom felett, hanem a kétségek megdöbbenítő árnyéka borong azon! Ifju barátaim okuljatok! A kevélyéget vessétek ki lelketekből.

UJDONSÁGOK.

A svábhegyi hársfák alatt.

A költő nem foglalta testamentumába, de az utolsó akarat szentségének ereje lüktet azokban a sorokban, melyeket Jókai 1897-ben kiadott *Megtörtént regék* című könyvében ír. Ennek a könyvnek a *Hajdan most és valaha* (Apró monografia) című

fejezetében a 272-ik lapon, ahol a költő önmagáról és az ő kedves Svábhegye jövőjéről beszél, ezek a sorok olvashatók:

Ugy akarom és meghagyom, hogy itt hagyjanak pihenni a Svábhegyen. El ne vigyenek a kerepesi uti kertbe, a sok dicsekedő márványoszlop közzé. Mint élő ember se szerettem a nagy társaságot, nemhogy mint kísértet. **Togyenek oda a négy fehérlevelű hársfám alá.** A hársfák megőriznek engem, én meg a hársfákat. Nagy kíséret, pompás gyászmenet se kell odáig. Husz lépés az egyik fekhelytől a másikig. Kő se kell oda, csak a zöld gyeppel maradjon. Nem bánom, ha vendégit csinálnak is a házamból, szeretem ha táncolni, dalolni fognak körülöttem s nem rontom el senki mulatságát. Csendes maradjok és hallgatom, a mit a fák beszélnek a méheknek, a méhek a virágnak s a virág gyökere énnem. **De ezt a négy fa közötti tért követelem és fentartom magamnak a pompás, a boldog Svábhegy jövő dicsőségéből.**

Vajjon olvasták-e ezt a végakaratot azok, akik a megdicsőült költő temetéséről gondoskodtak?

Lánydiákok a pallagon.

Kirándulás a gazdasági intézet telepére.

Tanulságos és kedves tanulmány utat tettek az ev. ref. leánynevelő intézet azon növendékei, akik tegnap délután meglátogatták a pallagi gazdasági intézetet. S hogy ez oly tanulságos és kedves volt, az első sorban gazdasági intézet reátermett igazgatójának érdeme, aki époly komoly tudással vezérelte tanulni vágyó látogatóit, mindenre kiterjedő figyelemmel, mint a milyen szíves és magyar szeretettel látta vendégül bájjos vendégeit.

15 kocsiból álló menetben vonultak ki a leányok Konrad Teréz tanítónő, — a ki a kirándulást tervezte és vezette és több tanítónő vezetésével a Pallagra. Jó kedvben indultak, mintha sejtették volna, hogy hasznos délutánt töltenek s már az erdőben fel is hangzott kedves dalolásuk. Az intézethez érve az igazgató és több tanár s felügyelő vezetése mellett: a mennyire a rövid idő engedte, végig nézték az intézetet, annak berendezését, tanítótermeit és tudományos gazdag szertárát. Azután a dohány kísérleti állomást, majd a gazdaság nevezetesebb részeit és az állatokat. Kedves volt, midőn ezen szép állatokat elvezették a növendékek előtt, a kik felve, de mégis gyönyörködve szemlélték a szép jószágokat.

A tanulmányozás végeztével kedves meglepetésül szíves és igaz magyar vendéglátással Kerpely Kálmán igazgató a gazdaság termelte oszónához hívta vendégeit, a kiknek jól is esett az egyszerű, de gazdag, izletes osona. Alig is tudtak elválni a kedves gazdától és a többi szíves kalauzolótól, a kik még elkísérték vendégeiket az erdőszéléig, a hol bájjos lánydiákok fellombozott kocsijaikra ültek. Befejezésül pedig a gazdaság ifjak, akik az intézetben csak messziről nézhették látogatóikat, az erdőben az ut mellett sorfalat állottak és zöld lombokkal hintették be a hazatérőket.

Valóban felejthetetlen marad ez a tanulságos, kedves délután.

— **Istentiszteletek a kath templomban** holnap, f. hó 15-én, mint mely husvét után a VI. vasárnap, a következő sorrendben lesznek: Reggel 6 órakor misét

mond Ruzska Zoltán. 7-kor misézik Szabó 8 órakor sz. mise a gimnásiumi ifjuság és elemi iskolák számára, mondja egyik kegyesrendi tanár. 9 kor ünnepélyes nagy mise, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános, utána Pák Emil prédikál. Háromnegyed 11-kor misézik Molnár Dezső Kálmán h. igazgató, melyen a Svetits-zárda növendékei vesznek részt. Fél 12-kor misét mond Nyári Ignác. D. u. félháromkor kereszténytanítás, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános. 3 órakor lytánia. 5 órakor a Szent József társulat hónapos ájtatossága. Fél 6-kor rózsafüzér. 6 órakor májusi ájtatosság.

— **A t. főorvos kívánságai.** A helyi vasút igazgatóságát a városi tanács arra kötelezte, hogy a hatvanutcai lóvonatu pályán a sinek közét köveztesse ki. Erre vonatkozólag most dr. Sárvary Gyula t. főorvos azt javasolja, hogy a burkoláshoz kockakövet használjanak, mivel a ciklops köburkolás mellett a talajnak szennyezése, annak gödrös-hasadékos volta miatt csakhamar ujólag fellép. A szénsalakkal való betertítést is kifogásolja a t. főorvos, miután az különösen száraz időben „oly döglertes bűzös port terjeszt, hogy az az ott lakókra, általában a közegészségre határozottan veszélyes”. Ugyanezen előterjesztésében a makadám burkolatok ellen is kifogást emel a t. főorvos s azoknak mielőbbi kiküszöbölését s a főbb utcáknak aszfalt-makadám-mal való ellátását sürgeti. Mert a makadám sok port termel, s vízhiányában a levegőt állandóan porfelhővel lepi el.

— **Gróf Dégenfeld József Nagyváradon.** Nagyváradról írják: Dégenfeld József gróf, a tiszántuli ref. egyházkerület főgondnoka a napokban Nagyváradon időzött. Dégenfeld gróf alighogy lerázta magát a nagy utnak, az amerikai utnak porát, azonnal Nagyváradra utazott leányának, Strada Gyula Vilmos-huszárcapitány feleségének látogatására. A gróf két napot töltött Nagyváradon családi körben. Általában feltűnt, hogy a javakorban levő férfit a nagy ut nem visolta meg. Pedig hatalmas munkát végzett. Bejárta a szétszórva fekvő magyar református egyházakat s egyházmegyévé való szervezésük miatt hatalmas agitációt fejtett ki. A nagy munka eredménynyel járt, úgy hogy az amerikai református egyházak tömörítése sikerült. Az amerikai hívek református esperese a berettyóújfalui Kuthi Zoltán lesz, a ki fiatal, ambiciózus és erősen magyar érzelmű lelkész. Dégenfeld József gróf a májusi egyházkerületi közgyűlés előkészítésére utazott vissza Debreczenbe.

— **Presbyteri ülés.** Az ágost. hitv. ev. egyháztanács a csütörtökről elhalasztott presbyteri gyűlést május 15-én, vasárnap d. e. 11 órákor tartja meg.

— **Debreczen adományai szobrokra.** A városi tanács Kinizsi, Nagyvárosnyban felállítandó szobrára 25, Fadrusz János szobrára 10 és Körösi Coma Sándor szobrára 20 koronát adományozott, ellenben a főispáni beigtatásra és Thaly Kálmán diszoklevelére ezer koronát meghaladó összegeket költött. Ez is jellemző adat a mai kapaszkodó kor történetéhez.

— **Huszárcapitányból testőrölt.** Gunka Viktor 7-ik huszárezredbeli I. osztályú századost a király testőrré és századosá nevezte ki a magyar testőrséghez.

— **Fazekas síremléke.** Fazekas Mihálynak a „Ludas Matyi” hírneves szerzőjének síremlékén a megbízott szobrász erősen dolgozik, úgy hogy június hó elején már a leleplezés is megtörténhetik.

— **Az öngyilkos hittanhallgató.** Még mindig titok, vajjon amerikai párbaj áldozata lett-e Dobra Jenő II. éves ev. ref. hittanhallgató. Az eredményt még nem tudni. Az öngyilkos fiatal ember temetésén, amelyet a jóhírnevű Kernáts-féle temetkezési intézet rendezett, tizezernél nagyobb tömeg vett részt, aminek oka az amerikai párbajban és halála rejtett okaiban keresendő. Az ügyesség egyébként a bűnvizsgálatot folytatja.

— **Halálozások.** Három polgárcsalád gyászáról adunk hírt; Ménes Mihály és neje Körmezy Eszter Juliska nevű leánya e hó 13-án meghalt. Temetése 15-én d. u. 3 órakor lesz a Honvéd utca 36. számú háztól. — Id. Végh András meghalt 13-án 62 éves korában. Temetése 15-én d. u. 4 órakor lesz a Simonffy utca 57. sz. háztól. — Borbály Csonka Dániel volt kereskedő közszeretben álló polgár 67 éves korában 13-án elhunyt, 14-én d. u. 5 órakor temetik a Kossuth utca 25. számú háztól.

— **Évzáró ülés.** A hittanszaki önképző társulat szombaton délelőtt 11 órakor évzáró ülést tart az akadémiai VI. sz. termében. Targysorozat: Jegyzői jelentés az évi munkásságról; pénztárnoki jelentés, záró imádságot mond Kónya Gábor, elnöki zárbeszéd mondja Harsanyi Pál szenior.

— **Meghaltak:** Boros József ev. ref. 34 éves kőműves segéd, Hegedüs Károlyné Tatár Mária ev. r. f. 28 éves, Dobra Jenő 20 éves hittanhallgató, Mihályfi Ferencz róm. kath. 56 éves nyugalmazott államvasuti ellenőr, Végh András ev. ref. 72 éves kisbirtokos, Szücs Lajosné Isó Julianna róm. kath. 32 éves, Csonka Dániel ev. ref. 66 éves nádszékfűző, Ménes Julianna ev. ref. 11 hónapos, Szabó Lajos ev. ref. 15 hónapos, Fogas Márton róm. kath. 18 napos és Kerékgyártó Béla ev. ref. 4 hón. csecsemők.

— **Az „Uránia” Debreczenben.** A bpesti „Uránia” tudományos színház kérvényt adott be a városi tanácshoz, hogy a színházat hat előadásra, május 18-tól május 23-ig engedje át. Nem tudjuk, a tanács mit határoz, annyi tény azonban, hogy a színházat soha nemesebb szórakozásra nem engedhetnék át, mint az „Uránia”-nak, amely a legnemesebb szórakoztatással kapcsolatosan terjeszti az ismereteket.

— **Ács mesterek gyűlése.** Az ács mesterek rendkívüli gyűlést tartanak f. hó 15-én azaz vasárnap délután 3 órakor az ipartestület kis tanácstermében. A bizottság ezután is felhívja a helybeli összes ácsmestereket és kisiparosokat, hogy ezen gyűlésen annyival is inkább teljes számmal jelenjenek meg, mivel a köztudomásu, napirenden levő fontos ügyben, ezen rendkívüli gyűlésen, tekintet nélkül a megjelentek számára, végérvényesen határoznak.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz- vagy rizs porral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **fehér, rózsás, crém színben**) mintadoboz Harmat powder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: **Berlini Fetpuder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. **Velutin Powder** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

— **Hét hónapig fogságban.** A rendőrségi börtönt 7 hónap óta sioyli Kozma Mária, férjétől elváltan élő nő, mert az illetőségét a lomha közigazgatás nem tudja, vagy nem akarja megállapítani. A rossz törvény miatt így szenvednek rabságot ártatlanok és ez a rendes közigazgatási eljárás.

— **Pályázat közjegyzői állásra.** Lestyán Adorján közjegyző, mint a debreczeni kamara elnöke a Nagykarolyban megüresedett közjegyzői állásra pályázatot hirdet. A pályázatok f. hó 29-ig adandók be a közjegyzői kamara elnökségéhez.

— **Elhalt vasuti ellenőr.** A debreczeni vasutasoknak gyászáról értesít benünket egy gyászlap. Mihályfi Ferenc nyugalmazott magyar államvasuti ellenőrnek folyó hó 12-én, éjjeli 2 órakor, életének 56 ik, boldog házasságának 30 ik évében, 2 heti súlyos betegség és a haldokló szentségek ájtatos felvétele után történt elhunytát jelentti. F. hó 13-án d. u. 3 órakor a rom. kath. egyház szertartása szerint, a Homokkert II. járás 181. számú házlól a Szent-Anna temetőbe temetik. Az engesztelő szent mise áldozat 14-én d. e. 8 órakor lesz.

— **Menekvés a börtönbe.** A rendőrségi börtön utált és megvetett hely, mégis örömmel vonult be oda Molnár Sándor két apró gyermekével, hiszen az isten szabad ege alól menekült oda. Irtózatossá nyomor lehet az, amikor a rendőri börtön is kedves, meleg menhely az elhagyatottaknak. Ajánljuk a debreczeni nőegyletek jóindulatába ezt a szerencsétlen családot.

— **A katonazenekar** hangversenyt rendez a Dréher sörcsarnokban vasárnap este. Ez uton is értesíti Markus Jenő a nagyjérdemű közönséget, hogy külön fentartott asztalokkal áll a rendelkezésre és minden igényeket kielégítő felszolgálásról gondoskodik Markus Jenő. Belépti-díj nincsen.

— **Az Edison színház** tegnap tartotta utolsó főpróbáját, mely alkalommal a vetített opera jelenetek énekszámaihoz a 89-dik számú gyalogezred zenekara, Krause karmester vezetésével szolgáltatta a zenekíséretet. A főpróba kitűnően sikerült. Az előadás iránt már eddig is nagy az érdeklődés.

x **Moshatóan ujjá aranyozhat mindent** a Mentze-féle új aranyozóval: ugymint fénykép és tükörkereteket, virágrózsákat, különböző disztárgyakat, sarkofelirásokat és kerítések. Egy üveg 40 kr. Kapható kizárólag **Mentze Henrik ujdonságok áruházában**, Piacz- és Szentanna-u. sarkán.

x **Iskolai torna-ingek.** Róm. kath. gymnasium részére minden nagyságban legfinomabb minőség darabja 1 frt. Ref. gymnasium részére 1 frt. Reáliskolai minden nagyságban egész magas nyakkal 75 kr. Polgári iskolai 75 kr. Tornasapka 65 kr. Tornaöv minden iskola részére 35 kr. **Fekete Jakab** üzletében.

TÁVIRATOK.

Czár atyus őszinte jelentést kér.

Pétervár, május 13. A czár szigorú rendeletet intézett Kuropatkin és Alexejev vezéreikhez, amelyben megparancsolta, hogy őszintén tegyenek jelentést a harctéri állapotokról. E rendelet következtében jöttek is az őszinte jelentések.

Kuropatkin jelentette, hogy a Jalunál lefolytatott harcokban **egyetlen ágyut és lovat sem lehetett megmenteni. Az orosz ezredek teljesen szélbomlottak,**

Port-Arturból is megérkezett az őszinte jelentés, hogy **csupán egy hajó van sérülés nélkül**, de az még nem volt harcban, a többi valamenny esik rones. Port-Artur nem soká tarthatja magát.

Az újabb táviratok szerint a japánok a Togangó folyón felfelé vonulnak és már **3 oldalról fenyegetik az oroszoknak a Lioó folyó melletti hadállását.**

Nincsvéng körül az orosz lovasság teljesít felderítő szolgálatot.

Királyi kegyelem.

Pár nap mulva a **király úgy a vasutasoknak, mint az elitelt katonáknak meg fog kegyelmezni**, amint fővárosi tudósítónk adja hírül.

Gyűjtés a vasutasoknak.

Bánffy Dezső báró aláírásával kérvényt adott be a belügyminiszterhez, hogy a sztrájk miatt elbocsájtott vagy bűnvádi eljárás elé került vasutasok **családjai** számára ország-szerte megindithassa a védnöksége alatt alakult bizottság a gyűjtést.

Főrendek ülése.

Rákóczi hamvainak hazaszállítása képezte a főrendiház napirendjét. **Wekerle Sándor** indítványozza, hogy a királyhoz hódoló feliratot intézzenek. A főrendek az indítványt elfogadták.

Az automobil-kiállítás.

Az automobil-kiállításon megjelent a király Tisza miniszterelnök és gróf Szapáry Pál kíséretében. A királynak Eszterházy Mihály gróf leánya bokkrétát nyújtott át. A király Alexandra hercegnővel társalognak tekintette meg a kiállítást.

Elpusztult város.

Sangháj, május 12. A tájfun Mipó kokinkinai várost teljesen elpusztította. Az irtózatossá tengeri viharnak 2000 ember lett az áldozata.

Színház.

Felebbezés a színház-ügyben.

A városi tanács tudvalevőleg a színházi bizottság túlnyomó többségének ajánlatára **Zilahy Gyulának** adta a színházat 7 szóval a **Makó Lajosra** esett 2 szavazat ellenében. Mint értesülünk, a tanács határozata ellen a Makó-párt a közgyűléshez felebbez és már is gyűjtik a Makó-párti városi képviselők a kötelező aláírásokat. Mi, tiszteletben tartjuk mindenkinek az igaz meggyőződését és jogait, de ezt a mozgolódást nem helyén való tüntetésnek tartjuk, a melyből Makó igazgató maga sem kér. Makó igazgatót ugyanis önzetesebb, egyenesebb férfiúnak ösmerjük, hogysem a mindenáron való kapaszkodást rovására irhatnánk. Erről nincsen is szó; hisz Makó, mint megbízható helyről értesülünk, a leghatározottabban kijelentette, miszerint a színházi bizottság illetőleg a tanács határozata ellen nem felebbez, máshol keres magának működési teret. — De nem helyes lehetjük ezt a Makó által nem kért és nem is kívánt tüntetést azért sem, mert Zilahy Gyulán (aki a szerződést már alá is írta!) és a társulatában mindenképpen méltó örökös nyer a debreczeni színház. Szerintünk tehát nincsen helye a czélra ugyssem vezető mozgolódásnak, mely esetleg újabb felebbezéssel a kormány döntését is magával vonná és még sem vinné előbbre Makót; de igazi ok nélkül és méltatlanul támadná meg Zilahyt is, a kire pedig, társulatával együtt, büszke lehetne bármely magyar színház.

Törvénykezés.

Jószág a tilosban. Nagy József püspökladányi eseléd nem ügyelt kellőleg a rábizott jószágra és azok a tilosban gázoltak. Horvát Sándor mezőőr megakartta zá-

logolni a vigyázatlan eselédet, ki botjával alaposan megverte a mezőcsősz, miért aztán hatóságelleni erőszak czimén 8 napi fogházzal és testisértésért 5 korona pénzbüntetéssel sújtotta Nagyt a bíróság. Az ítélet jogerős.

Ellopott pénztárosa. Gajdán András marhakereskedő és Czifra Szabó Imre böszörményi lakosok f. év január 22-én jókedvűen haladtak hazafelé a nánási vásárról. Utközben áldomás ivásra benéztek az utszéli csárdába, hol Czifra uramnak szemmet szurt Gajdán duzzadt pénztárczája, mit rövidesen el is sikerített 375 koronával. A péntek délutáni főtárgyaláson Czifra Szabó beismerte tettét s a bíróság 3 hónapot húzott az enyves kezű magyarra.

Husz fillér ügyvédi munkadíj. Az ökörmzei járásbíró J. S. dr. ügyvédnek egy ítéletben ügyvédi munkadíj és költségek fejében 4 koronát állapított meg. E 4 koronából 40 fillér jegyzőkönyvi bélyeg, 2 korona illetéki bélyeg, 1 korona meghatalmazási bélyeg, 40 fillér beadványi bélyeg, melylyel a meghatalmazást 8 napon belül bemutatta. Eszerint tehát készkiadás 3 kor. 80 fillér, tiszta munkadíj 20 fillér.

Főispánból — főgyógyász helyettes. A hivatalos lap tegnapi száma érdekes kinevezési hírt közöl, melynek pikáns politikai háttere van. Kramolin Viktor Pozsony-megye főispánja volt Széll Kálmán alatt. Hogy bekövetkezett a Tisza korszak, Kramolin lemondott állásáról s most kinevezték a győri főgyógyászhoz főgyógyász helyettesé.

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Bűnügyi regény az amerikai életről. 5.

Az ifju areza halotthalványra vált és reszketett, mint a nyárfalevél.

— Talán orvost kellene hivatni, mondta a mérnök.

— Orvost? Minek? Hiszen már ugy sem segíthetne rajta. Nincs már élet benne.

— Nem is éppen azért, hogy lássa a holttestet, mert a halottkémnek is jelentést kell tenni. Addig, míg én orvost hivatok maradjon itt.

Vane Ransom, a leány bátyja e pillanatban megragadta a mérnök karját.

— Hát ez itt micsoda?

Vérholt volt az a kezelőjón.

— Bizonyosan erről a levélről cseppent rá — felelte a mérnök és a levelet felmutatta.

— Hogy kerül ez ide?

Bordine a széttepett és vérrel áztatott levelet átadta Vanének.

— Itt találtam a földön, az ajtóban.

Vane Ransom gyorsan átfutotta a levelet, amelynek tartalma a következő volt:

Kedvesem!

Várj reám június 10-én. Régotha vágyakozom már a pillanatra, hogy láthassalak téged, kedves leányka és tudom, megbocsájtod nekem azt, amit neked mondani fogok. Ha te nem teheted meg azt, akkor örökre el kell válnunk, de talán addig más is történhet. Egyelőre isten veled kedvesem.

Hüségos

Bor.

Vane Ransom hirtelen tetőtől-talpig végigmérte a mérnököt és gyűlöletes pillantást vetett rá.

— Ez a levél az öné. Itt van.

— Nem az enyém. Tartsa meg, hátha még ez nyomra vezethet.

— De ha én mondom, ez a levél az öné. Hiszen ön írta.

— Lehetetlen.
— No hát nézzen ide — mondta Bane Ransom és a félig eltörődött aláírásra mutatott.

Bordine egészen meglepődött, mikor látta, mennyire hasonlít az aláírás az övéhez.
— Csak nem fogja letagadni, hogy ezt a levelet ön írta?

— Esküszöm, hogy nem én írtam.
(Folytatjuk.)

Nyilttér.

LUHI ERZSÉBET

ásványvíz

Bereg megyében szikla tövében fakad és minden idegen elemmenten kerül a palackba. Kiváló hatású különösen torok, tüdő és gége, ugyintén a gyomorbetegségeknél minden neme ellen.

Kitűnő nyálkaoldószer!

Előkelő orvosok bizonyítványai csodás eredményekről számolnak be.

A Luhi Erzsébet ásványvíz

Kitűnő üdítő ital és borhoz keverve közkedvelt. Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradalmi ásványvizek bérlőségénél

Szolván (Bereg megye.)

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Debreczen és vidékén

osztálysorsjegyek

Török A. és Tsa

legnagyobb és kiválóan szerencsés bankházából

Bpest, VI., Teréz-körút 46 a.

kizárólag nálam kaphatók.

Az I. osztály húzása május 17. és 18-án

Az I. osztály sorsjegyek árai:

1/2 sorsjegy	1/4 sorsjegy	1/8 sorsjegy	1/16 sorsjegy
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Kiváló tisztelettel

Horovitz Zsigmond

papírkereskedő

DEBRECZEN, Piacz-u. 66.

Szives figyelembe!

Kávéházak, szállodák, vendéglősök és kereskedők, kik padlójukat tisztán akarják tartani, úgy használják a legjobb

pormentesítő olajat

mely egyszeri használat után szép és maradandó barna színt kap.

Használati utasítása nagyon egyszerű. — Fölvilágosítással szolgál és kapható

DARVAS MIKSA

fűszer-, csemege- és gyarmatáru kereskedésében Teleky- és Deák Ferencz-utca sarkán. — Telefon 294. szám.

Táncztanítási jelentés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy itt helyben a jövő hét folyamán a **Sas-utca 2. sz. alatti „OTTHON” táncztermében**

táncztanfolyamot

nyitok.

Főtörekvésem a növendékeket az illem-szabályra és szép testtartásra a mai kor igényeihez képest tanítani. Tanítom a legújabb modern tánczokat.

Tanítási idő gyermekek részére 5—7-ig, felnőtteknek 8—10 óráig.

Tandij 10 korona.

Privát órákat elvállalok bármely órára. Kívánatra külön csoportokban is tanítok.

Minden vasárnap este 12 óráig zenés-colon, gyakorló est lylyel.

Beiratások a tánczterem helyiségében elfogadtnak.

Esedezem becses pártfogásért,

alázatos tisztelettel

Steiner M.

okl. táncztanító.

Árverési hirdetmény.

Stern Péter gyula-halmi lakos haszonbérlet megkeresése folytán alulírott közjegyző közhírré teszi, hogy a Spiegel Ignác miskolci lakos marhakereskedő által Stern Pétertől megvett, de a kikötött időben át nem vett **21 darab hizott ökör és 6 darab hizott bivaly** a kereskedelmi törvény 347. §-a értelmében **Téglás község határában fekvő gyula-halmi tanyán folyó 1904. évi május hó 16. napján délelőtt féltíz órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni.**

Az árverés színhelye Stern Péter gyula-halmi haszonbérlete, vasuti állomása Téglás.

Debreczen, 1904. május hó 13-án.

Lestyán Adorján,

kir. közjegyző.

524/1904. T.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hajdunánási kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Oláh János, József és Borbála hajdunánási lakos végrehajtóknak, Kallai Sándor, Kallai Julianna Hajdu Sándorné és Hajdu Miklós hajdunánási lakos végrehajtást szenvedők elleni 200 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a fenti tőke követelés és járulékaiknak, valamint a csatlakoztatott hajdunánási takarékpénztár javára 200 kor. tőke és jár. erejéig bekebelezett követelésnek a kielégítése végett is a debreczeni kir. törvényszék a hajdunánási kir. járásbíró tevékenységén levő Hajdunánás városban, illetve annak határában fekvő, a hajdunánási 6784 sz. tkvi betétben A I. 1—2 sor, 3265, 3265/2. hrsza. foglalt, felerészben a végrehajtást szenvedett Kallai Sándor, felerészben kiskoru Kallai Balint tulajdonát képező, 50 ö. i. számú házra, 655 □-öl udvarra és 188 □-öl területű kertre a beltelekben, az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a értelmében egészben 2102 korona kikiáltási árban;

a hajdunánási 4197 sz. tkvi keretben A I. 1—6 sor, 13944, 13945, 13946, 13947, 13953 és 13954. hrsza. foglalt a Lopóhalom járás II. dülöben fekvő, összesen 14 hold 171 □-öl területű ingatlanok a B. 11. 12. 13. alatti bejegyzések szerint Kallai Sándort, Kallai Julianna Hajdu Sándornét és Hajdu Miklóst illető 25/480-ad részére 258 kor. 22 fillér kikiáltási árban.

Végül a h. nánási 6319. sz. tkvi betétben A+1. sorsz. alatt foglalt 150/23028 részedei legelőből a B. 8. 9. 10. alatti bejegyzések szerint Kallai Sándort, Kallai Julianna Hajdu Sándornét és Hajdu Miklóst illető 25/120-ad részre 257 kor. 70 fillérben ezennel megállapított kikiáltási árban, az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1904. évi június 17-ik napján délelőtt 9 órakor** a hajdunánási kir. járásbíró árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%át, vagyis 210 kor. 20 fillért, 25 kor. 82 fillért, illetve 25 kor. 77 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett artofolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Hajdunánás 1904. márcz. 28-án.
A h. nánási kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tóby, kir. járásbíró.

Szépség, szépítés a jóizlés követelménye!

Művésznők, artistánék, irigyelt szépsége, megszerezhető, a Debreczenben is általánosan közkedvelté vált „Matild” szépítő szerek által. **Matild krém, Matild arczenőcs,** a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, arczsört, pörzszenést biztosan eltávolít, kis tégli 1 korona, nagy tégli 1 korona 60 fillér. Ragya himlőhely kisimitására 1 tégli 4 korona.

Matild arczépítő szappan, szóda nélkül a kenőcsökhöz construálva

Matild poudér, ásványi anyagoktól ment ártalmatlan 3 színben, dobozza 1 és 2 korona. Tessék megpróbálni, ha nem használ, hiánytalanul visszaadom az árát.

Kun István gyógyszerész,

első magyar „Matild” műlaboratoriuma (a párisi laboratorie cosmetique „Matilde” mintájára alapított 1895-ben, Budapest

Matild **Hajrestorer** 2 k. az őszülő haját eredeti színére vissza változtatja, nem fog! — Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerészében.

Dieznóbőr nyergek, teljes lovaglós felszerelések mindenemű utazási cikkek **gyermek koscsik, francia, angol, orosz illatszerek** és szappanok, solingeni kések és ollók, pénz-, szivar- és kézi táskák, haj-, ruha-, fog- és köröm kefék, **férfi fehérneműk, kalapok, nyakkendők**, séta botok, esernyők stb. nagy választékban a legjutányosabb árban szerezhetők be

BORSOS KATA

műipar- és férfi divat áru raktárban

Debreczen, városház.

Erdei József
 épület- és műlakatos
 DEBRECZEN. Kandia-utca 19.
 a legolcsóbb árak mellett vállal **épületeknél** előforduló **egyszerű és disz munkákat.**
Vasszerkezet munkákat benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után **tökéletes kivitelben.** Kívánatra tervvel és rajzzal is szolgál.
Gyors és sikerült munkáért felelősséget vállal.

Tulhalmozott raktár miatt meglepő olcsó árak!

Férfi öltönyök 6 frt 50 krtól

Fiu öltönyök 5 frttól.

Gyermek öltönyök 2 frt 50 krtól.

Grünfeld Adolfnál

DEBRECZEN, Kistemplom-bazárban.

MEGHIVÓ

a debreczen—füzesabony—ohat—polgári h. é. vasút részvénytársaságnak
 1904. évi május hó 28-án, szombat délután 2 órakor Debreczenben
 a városház tanácstermében tartandó

rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése és az 1903. évi mérleg végleges megállapítása.
2. Határozat a tiszta nyereség hova fordítása iránt.
3. Határozat az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránt.
4. Az alkalmazottak nyugdíj- és segélyintézete miniszterileg jóváhagyott alapszabályainak bemutatása, határozat ez ügyben.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása 3 évre.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása egy évre.

Debreczen, 1904. május hó 10-én.

Az igazgatóság.

Azon részvényesek, akik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbbben a közgyűlés megtartása előtt 8 nappal Budapesten: a „Magyar Általános Hitelbank”-nál (V., Nádor-utca 12. sz.), vagy M/m. Frankfurtban: „von Erlanger & Söhne” bankháznál letenni. Az államkincstár, valamint Hajdu- és Hevesmegye, ugyancsak ezen kötelezettség alól fel van mentve. Minden letett részvény egy szavazatra jogosít.

? Miért?

nevezik

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb

szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki.

- Mert ott a 602.000 kor. jutalmat
- Mert ott 3-szor a 400.000 „ főnyereményt
- Mert ott 3-szor a 100.000 „ „
- Mert ott 1-szer a 70.000 „ „
- Mert ott 4-szer a 60.000 „ „
- Mert ott 3-szor a 30.000 „ „
- Mert ott 6-szor a 25.000 „ „
- Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztályosorsjáték május 17. és 18-án megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvétel mellett

1. 2. 4. 8 sorsjegyeket
 12.— 6.— 3.— 150 koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtője
BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11. sz.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálok.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak BUDAPEST.

Szíveskedjék czímemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztályosorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: ..... korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos cím: { Név : .....
 { Állás : .....
 { Lakhely : .....
 { Utolsó posta : .....
 A nem kívánt módokat körendő.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontúl minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Legjobb a valódi „Elefánt” mosó-szükső. Ővagyunk a hamis, értéktelen utánzatoktól. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

Svájczi órák törvényes jellel **Horváth óraművesnél** Debreczen, **Hatvan-utca 2.** Javítások 2 évi jótállással, pontosan szabályoz fali órákat is 24 óra alatt saját rendszerű szabályozó készülékkel.

Üzlethelyiség; 2 év óta hentes-üzlet azonnal kiadó. Külső-Vásártér 1. szám.

Óriási kávé behozatal és kiviteli raktár **Lindefeld J. Jenőnél**, Városház-utca 2.

Valódi Egyiptomi cigaretták hüvelyek: „Nil”, „Amtie”, „Ramle” 100 db. 30 fillér. **Legújabb diák hüvely** parafás arany szópókával 30 fillér. Uj King dohányfogóval 24 fillér, kapható **Mihály Sámuel** papirkereskedésében, Dréher-sörccsarnokkal szemben.

Száraz raktár helyiséget és pinzét keresek a nagytemplom közelében. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Táncztanfolyam megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **folyó hó 18-ikán, szerdán** a

táncztanfolyamot megnyitom.

Magán tanulókat különórán fogadok.

Minden vasárnap este 8 órától 12-ig kis bált (összgyakorló estély) rendezek.

Beiratásokat elfogadok a mai naptól bármely időben lakásomon vagy este a táncziskola helyiségben 7 órától.

Maradtam tisztelettel

Schaf János,

tánczmester.

Lakás és tánczterem **Csapó-utca 17. szám** alatt.

Megérkeztek a legújabb

Blous különlegességek

nagy választékban

Klein Sámuel — ezeltől

Halmágyi Sámuel

női- és leány felöltők áruházában.

Mérték utáni Blousok leggyorsabban elkészülnek.

Kék gálicz és Raffia hánacs

legolcsóbban beszerezhető

Fritsch Károly

fűszeráru üzletében

Főtér, a Bika szállodával szemben.

Szabadalmazott önműködő
permetező-készülékek

„**Syphonia**”

szőlőtelepek

és komlóültetvények befecskendezéséhez,

a gyümölcsfákat károsító rovarok

a szegecs és tormáncs kiirtására,

valamint a levélbetegségek elleni védekezésre stb.

10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők

rézüsttel is,

petroleum-vegyítő-készülékkel, vagy anélkül; kocsira szerelt, önműködő permetezők gyártanak és szállítanak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és Ta.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek különlegességi gyárai által

BÉCS, II. Taborstrasse 71. sz.

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselők és viszonteladók kerestetnek.

XXIV-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték

melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonyczélúakra fog fordítottatni. Ezen sorsjátéknak **7691** nyereménye van **365,000 korona** összegben készpénzben.

Főnyeremény 150,000 korona,

továbbá:

1 főnyeremény	50,000 kor.	20 nyeremény á	500 kor.
1 „	20,000 „	50 „	100 „
1 „	10,000 „	100 „	50 „
2 nyeremény á	5,000 „	1000 „	20 „
5 „	2,000 „	6500 „	10 „
10 „	1,000 „		

Huzás visszavonhatatlanul 1904. június 30-án.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsében és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Kiköltözés miatt rendkívül olcsó!

Építkezés miatt nemsokára jelenlegi üzlethelyiségből ki kell költöznöm. Ennélfogva óriási dus raktáramat apasztani vagyok kénytelen.

Tisztelettel adom tehát a nagy közönségnek szives tudomására, hogy ez alkalommal tulzsfolt árú raktáramat minden elfogadható áron bocsátom eladásra.

Kartonok már 16 krtól feljebb, óriási választéku nyári színes és fekete; gyászkelemék 25 krtól feljebb. Jó mosó, szintartó Batizok, Zephirek, Kanavászok, Harisnyák, Keztyük, Kötények, Ingek, Zsebkendők, Papiánok. Kiemelem:

Fejrevaló kendőim

olcsóság és szépség tekintetében minden fajban.

Selyem kendő 65 krtól, Karton 14 krtól feljebb.

Bokréta-kendőim építkezőknek.

Kész szövet-aljak 2 frt 20 krtól, Karton aljak 1 frt 20 krtól, Blouzok 75 krtól feljebb. **Gyermek-, fiu- s leány-ruhák.**

Teljes tisztelettel

STEIN LÁSZLÓ,

vászon-, kézmű-, rövidáru-üzlete, a Kendők királynéjához.

Debreczen, Degenfeld-tér, kenyér-piacz.

Minden elfogadható áron!

Raktár apasztása miatt!